

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра економіки України

Затверджено

На засіданні кафедри економіки України
економічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від __ серпня 2022 р.)

Завідувач кафедри економіки України
_____Л.С.Гринів

Силабус з навчальної дисципліни вільного вибору
«Національна економіка України»,
що викладається в межах ОПІ (ОПН) першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти

Львів 2022 р.

Назва дисципліни	Економіка України
Адреса викладання дисципліни	Економічний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, Проспект Свободи, 18, м. Львів, Україна
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра економіки України
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Дисципліна вільного вибору студента
Викладачі дисципліни	Кічурчак Маріанна Василівна, професор, доктор економічних наук, професор кафедри економіки України
Контактна інформація викладачів	Marianna.Kichurchak@lnu.edu.ua , https://econom.lnu.edu.ua/employee/kichurchak-m-v , сайт економічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю)
Сторінка курсу	https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=470
Інформація про дисципліну	Курс розроблено таким чином, щоб надати студентам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб визначати теоретичні і практичні засади функціонування національної економіки України в умовах її реформування, реалізації стратегії сталого розвитку та післявоєнної відбудови. У курсі представлено як огляд основних концепцій і чинників розвитку економіки України, так і процесів та інструментів, які потрібні для розкриття сучасних моделей реформування, аналізу економічних, соціальних і екологічних наслідків реформ та військової агресії. У курсі враховано специфіку майбутньої діяльності студента.
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Економіка України» викладається в шостому семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення нормативної дисципліни «Економіка України» є ознайомлення студентів із теоретичними і прикладними засадами функціонування національної економіки в умовах її реформування та післявоєнної відбудови, що орієнтовані на виявлення чинників, проблем та особливостей її розвитку, ознайомлення із сучасними моделями її реформування, первинний аналіз економічних і соціальних наслідків реформ та військової агресії.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: <ol style="list-style-type: none"> Гринів Л. С., Кічурчак М. В. Національна економіка України: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 470 с. Економіка України: національна стратегія розвитку / [Л. С. Гринів, О. В. Стефанишин, М. В. Кічурчак та ін.]; за ред. проф., д.е.н. Л. С. Гринів. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2009. 444 с. Проект плану відновлення України. Матеріали робочої групи “Відновлення та розвиток економіки”. Луганно: Національна Рада з відновлення України від наслідків війни, 2022. 81 с. (Фахова дисципліна забезпечена власним посібником викладачів кафедри). Додаткова література: <ol style="list-style-type: none"> Гринів Л. С. Екологічна економіка: Навчальний посібник. Львів: “Магнолія 2006”, 2010. 358 с.

	<p>2. Злупко С. Економічна історія України / С. Злупко. К.: Знання, 2006. 367 с.</p> <p>3. Національна економіка: навч.-метод. посібник / [О. Є. Кузьмін, У. І. Когут, І. С. Процик, Г. Л. Вербицька]; за заг. ред. О. Є. Кузьміна. Львів: Вид-во Національного університету “Львівська політехніка”, 2010. 188 с.</p> <p>4. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року. Проект – 2017. ПроООН, 2017. 112 с. Режим доступу: https://www.undp.org/content/dam/ukraine/docs/SDGreports/UNDP_Strategy_v06-optimized.pdf.</p> <p>Джерела Інтернет:</p> <ul style="list-style-type: none"> – www.zakon.rada.gov.ua – сайт Верховної Ради України; – www.me.gov.ua – сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України; – www.minfin.gov.ua – сайт Міністерства фінансів України; – www.kmu.gov.ua – сайт Кабінету Міністрів України; – www.sfs.gov.ua – сайт Державної фіскальної служби України; – www.spfu.gov.ua – сайт Фонду Державного майна України; – www.amc.gov.ua – сайт Антимонопольного комітету України; – www.ukrstat.gov.ua – сайт Державного комітету статистики України; – www.niss.gov.ua – сайт Національного інституту стратегічних досліджень при Президенті України.
Обсяг курсу	32 годин аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 58 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Знати про <ul style="list-style-type: none"> – предмет і методологічні засади вивчення економіки України; – економічні теорії та чинники розвитку національної економіки; – державні інституції та механізми регулювання економіки України; – структурні зміни в національній економіці та особливості регіональної політики; – формування ринкового середовища та інституційні перетворення в економіці України; – фінансову систему та основні засади фінансової політики; – зайнятість населення і найважливіші напрями соціальної політики в економіці України; – перспективні моделі розвитку економіки України; – вплив війни на розвиток економіки України; – зовнішньоекономічну стратегію розвитку економіки України. - Вміти <ul style="list-style-type: none"> – застосовувати понятійний апарат і методологію дослідження навчальної дисципліни “Економіка України”; – визначати особливості і проблеми економічного і соціального розвитку України; – аналізувати сучасний стан розвитку окремих галузей і сфер української економіки; – з’ясувати можливі шляхи розв’язання проблем розвитку економіки України; – обґрунтовувати використання інструментарію макроекономічної політики для регулювання процесів господарського життя в національній економіці; – визначати найважливіші пріоритети і напрями економічної політики України. – виявляти наслідки впливу суб’єктів господарювання на екологічну ситуацію в українській економіці;

	– враховувати вплив глобалізаційних процесів на розвиток вітчизняної економіки.																			
Ключові слова	економіка України, чинники розвитку національної економіки, перспективні моделі розвитку економіки України, структурні зміни, галузі національної економіки, підприємництво, маркетинг, оподаткування, фінансова система, стратегія сталого розвитку, зовнішньоекономічна діяльність, післявоєнна відбудова																			
Формат курсу	Очний																			
	Проведення лекцій, практичних занять і консультації для кращого розуміння тем																			
Теми	Див. СХЕМУ КУРСУ**																			
Підсумковий контроль, форма	залік в кінці семестру письмовий																			
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з “Історії України”, “Правознавства”, “Філософії”, що достатні для сприйняття категоріального апарату економіки України, розуміння джерел, які рекомендовані для опрацювання, та інформації, яка міститься у офіційних документах та інтернет-сайтах органів державної влади																			
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, колаборативне навчання (форми – групові проекти, спільні розробки), дискусія																			
Необхідне обладнання	Із урахуванням особливостей навчальної дисципліни вивчення курсу може не потребувати використання програмного забезпечення, крім загально вживаних програм і операційних систем.																			
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні/самостійні тощо: 50 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50 • контрольні заміри (модулі): 40 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів 40 • індивідуальне науково-дослідне завдання: 10 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів 10 <p>Підсумкова максимальна кількість балів за залік 100</p> <p style="text-align: right;"><i>Таблиця 1</i></p> <p style="text-align: center;">Шкала оцінювання: національна та ECTS</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 15%;">Кількість балів</th> <th style="width: 55%;">Оцінка за шкалою ECTS</th> <th style="width: 30%;">Оцінка (національна шкала оцінювання)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">90-100</td> <td style="text-align: center;">A – відмінно</td> <td rowspan="5" style="text-align: center; vertical-align: middle;">зараховано</td> </tr> <tr> <td rowspan="2" style="text-align: center;">71-89</td> <td style="text-align: center;">81-89</td> <td style="text-align: center;">B – дуже добре</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">71-80</td> <td style="text-align: center;">C – добре</td> </tr> <tr> <td rowspan="2" style="text-align: center;">51-70</td> <td style="text-align: center;">61-70</td> <td style="text-align: center;">D – задовільно</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">51-60</td> <td style="text-align: center;">E – посередньо</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">0-50</td> <td style="text-align: center;">FX – незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td style="text-align: center;">не зараховано</td> </tr> </tbody> </table> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу).</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади</p>	Кількість балів	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка (національна шкала оцінювання)	90-100	A – відмінно	зараховано	71-89	81-89	B – дуже добре	71-80	C – добре	51-70	61-70	D – задовільно	51-60	E – посередньо	0-50	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано
Кількість балів	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка (національна шкала оцінювання)																		
90-100	A – відмінно	зараховано																		
71-89	81-89		B – дуже добре																	
	71-80		C – добре																	
51-70	61-70		D – задовільно																	
	51-60		E – посередньо																	
0-50	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано																		

	<p>можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність і компоненти національної економіки. 2. Національна економіка в системі економічних знань та її зв'язок з іншими науками. 3. Стан, джерела та завдання вивчення економіки суверенної України. 4. Теорії національної економіки у поглядах представників меркантилізму і фізіократизму. 5. Теорії національної економіки у поглядах представників класичної школи політичної економії. 6. Теорії національної економії у поглядах представників соціалістичного напрямку та марксизму. 7. Теорії національної економіки у поглядах представників другої половини ХІХ і початку ХХ ст. 8. Теорії національної економіки у поглядах представників 30-х рр. ХХ ст. і початку ХХІ ст. 9. Людський потенціал України та його складові. 10. Демографічна ситуація та стан здоров'я населення України як важливі компоненти людського потенціалу. 11. Освіта та матеріальний добробут населення як важливі компоненти людського потенціалу України. 12. Капітал, його роль у розвитку економіки України. 13. Природні ресурси України, їхнє значення у розвитку національної економіки. 14. Регуляція і дерегуляція економіки України. 15. Основні етапи реформування економіки суверенної України. Валовий внутрішній продукт України, його структура і динаміка. 16. Найважливіші завдання побудови соціальної ринкової економіки України на сучасному етапі. 17. Формування інституту приватної власності в незалежній Україні (загальні тенденції). 18. Реформування відносин власності в Україні у 1988-1994 роках. 19. Реформування відносин власності в Україні у 1995-2022 роках. 20. Підприємництво, його роль у здійсненні інституційних

	<p>перетворень в Україні.</p> <ol style="list-style-type: none"> 21. Найважливіші етапи розвитку підприємництва в Україні. 22. Антимонопольна політика та розвиток конкуренції в Україні. 23. Зайнятість населення, її структура і динаміка в економіці України. 24. Особливості зайнятості в Україні та її державне регулювання. 25. Безробіття та його особливості в національній економіці. 26. Становлення ринку праці в економіці України. 27. Соціальна політика та її найважливіші складові в економіці України. 28. Система соціального захисту населення в економіці України. 29. Пенсійна реформа в Україні та її основні напрями. 30. Фінансова система та основні засади фінансової політики в економіці України. 31. Бюджетна система економіки України. 32. Податкова система та політика в національній економіці. 33. Грошова система України та її головні складові. 34. Особливості і перспективи розвитку грошової системи в економіці України. 35. Розвиток банківської системи суверенної України. 36. Грошово-кредитна політика та її найважливіші засади. 37. Місце і роль промисловості в економіці України. 38. Формування і реалізація державної промислової політики в Україні. 39. Місце і роль сільського господарства в економіці України. 40. Аграрна політика та її основні напрями в економіці України. 41. Інвестиції та стан інвестування в економіці України. 42. Інвестиційна політика та її основні напрями в економіці України. 43. Сутність інноваційної моделі розвитку національної економіки. 44. Національна інноваційна система та особливості її формування. 45. Екологічна ситуація в економіці України та реалізація моделі екологічно збалансованої економіки. 46. Державна екологічна політика та її головні напрями. 47. Організаційно-правові засади формування екологічно збалансованої економіки в Україні. 48. Зовнішньоекономічна стратегія та її складові. 49. Співробітництво України з міжнародними організаціями.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

**** Схеми курсу**

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)*	Література.*** Ресурси в Інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
1, 2	Тема 1. Предмет, методологія, економічні теорії та чинники розвитку економіки України завдання вивчення економіки України 1. Сутність і компоненти національної економіки. Національна економіка в системі економічного знання та її зв'язок з іншими науками. 2. Стан, джерела і завдання вивчення економіки суверенної України. 3. Теорії національної економіки. 4. Чинники розвитку національної економіки.	лекція	Див. “Література для вивчення дисципліни”	Опрацювання матеріалів лекції, підготовка до практичної, 2	2 тижні
3, 4	Тема 2. Державні механізми регулювання економіки України 1. Регуляція і дерегуляція національної економіки України. 2. Основні етапи і проблеми реформування національної економіки. 3. Найважливіші завдання побудови соціальної ринкової системи господарювання в Україні на сучасному етапі.	лекція	Див. “Література для вивчення дисципліни”	Опрацювання матеріалів лекції, підготовка до практичної, 2	2 тижні
5, 6	Тема 3. Інституційні перетворення в економіці України 1. Приватизація та її роль у здійсненні інституційних перетворень в Україні. 2. Підприємництво та його становлення в Україні. 3. Антимонопольна політика та розвиток конкуренції в Україні.	лекція	Див. “Література для вивчення дисципліни”	Опрацювання матеріалів лекції, підготовка до практичної, 2	2 тижні
7, 8	Тема 4. Зайнятість населення та основні напрями соціальної політики в економіці України 1. Зайнятість населення, її структура і динаміка в економіці України. 2. Безробіття та його особливості в економіці України. 3. Становлення ринку праці в економіці України. 4. Соціальна політика та її найважливіші складові в економіці України. 5. Система соціального захисту населення в економіці України. Пенсійна реформа в Україні та її основні напрями.	лекція	Див. “Література для вивчення дисципліни”	Опрацювання матеріалів лекції, підготовка до практичної, 2	2 тижні
9, 10	Тема 5. Фінансова і грошово-кредитна системи економіки України 1. Фінансова система та основні засади фінансової політики в національній економіці України. 2. Бюджетна система національної економіки України. 3. Грошова система в національній економіці України. 4. Грошово-кредитна політика та її найважливіші засади.	лекція	Див. “Література для вивчення дисципліни”	Опрацювання матеріалів лекції, підготовка до практичної, 2	2 тижні
11, 12	Тема 6. Галузевий розвиток економіки України 1. Місце і роль промисловості у системі національної економіки України. 2. Формування та реалізація державної промислової політики в Україні. 3. Місце і роль сільського господарства у системі національної економіки 4. Основні напрями аграрної політики в Україні та розвиток аграрного ринку	лекція	Див. “Література для вивчення дисципліни”	Опрацювання матеріалів лекції, підготовка до практичної, 2	2 тижні
13, 14	Тема 7. Моделі розвитку економіки України 1. Інвестиційно-інноваційна модель розвитку української економіки та її особливості в умовах війни.	лекція	Див. “Література для вивчення дисципліни”	Опрацювання матеріалів лекції, підготовка до практичної, 2	2 тижні

	2. Модель сталого розвитку економіки України та післявоєнна відбудова.				
15, 16	Тема 8. Зовнішньоекономічна стратегія розвитку України 1. Зовнішньоекономічна стратегія та її складові. 2. Співробітництво України з міжнародними організаціями.	лекція	Див. “Література для вивчення дисципліни”	Опрацювання матеріалів лекції, підготовка до практичної, 2	2 тижні

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *практична	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1, 2	Тема 1. Предмет, методологія, економічні теорії та чинники розвитку економіки України завдання вивчення економіки України 1. Сутність і компоненти національної економіки. Національна економіка в системі економічного знання та її зв'язок з іншими науками. 2. Стан, джерела і завдання вивчення економіки суверенної України. 3. Теорії національної економіки. 4. Чинники розвитку національної економіки.	практична	Див. “Література для вивчення дисципліни”	Підготовка доповідей, тематичних презентацій, опрацювання рекомендованих джерел, 2	2 тижні
3, 4	Тема 2. Державні механізми регулювання економіки України 1. Регуляція і дерегуляція національної економіки України. 2. Основні етапи і проблеми реформування національної економіки. 3. Найважливіші завдання побудови соціальної ринкової системи господарювання в Україні на сучасному етапі.	практична	Див. “Література для вивчення дисципліни”	Підготовка доповідей, тематичних презентацій, опрацювання рекомендованих джерел, 2	2 тижні
5, 6	Тема 3. Інституційні перетворення в економіці України 1. Приватизація та її роль у здійсненні інституційних перетворень в Україні. 2. Підприємництво та його становлення в Україні. 3. Антимонопольна політика та розвиток конкуренції в Україні.	практична	Див. “Література для вивчення дисципліни”	Підготовка доповідей, тематичних презентацій, опрацювання рекомендованих джерел, 2	2 тижні
7, 8	Тема 4. Зайнятість населення та основні напрями соціальної політики в економіці України 1. Зайнятість населення, її структура і динаміка в економіці України. 2. Безробіття та його особливості в економіці України. 3. Становлення ринку праці в економіці України. 4. Соціальна політика та її найважливіші складові в економіці України. 5. Система соціального захисту населення в економіці України. Пенсійна реформа в Україні та її основні напрями.	практична	Див. “Література для вивчення дисципліни”	Підготовка доповідей, тематичних презентацій, опрацювання рекомендованих джерел, 2	2 тижні
9, 10	Тема 5. Фінансова і грошово-кредитна системи економіки України 1. Фінансова система та основні засади фінансової політики в національній економіці України. 2. Бюджетна система національної економіки України. 3. Грошова система в національній економіці України. 4. Грошово-кредитна політика та її найважливіші засади.	практична	Див. “Література для вивчення дисципліни”	Підготовка доповідей, тематичних презентацій, опрацювання рекомендованих джерел, 4	2 тижні
11, 12	Тема 6. Галузевий розвиток економіки України 1. Місце і роль промисловості у системі національної економіки України. 2. Формування та реалізація державної промислової політики в Україні.	практична	Див. “Література для вивчення дисципліни”	Підготовка доповідей, тематичних презентацій, опрацювання	2 тижні

	3. Місце і роль сільського господарства у системі національної економіки. 4. Основні напрями аграрної політики в Україні та розвиток аграрного ринку.			рекомендованих джерел, 4	
13, 14	Тема 7. Моделі розвитку економіки України 1. Інвестиційно-інноваційна модель розвитку української економіки та її особливості в умовах війни. 2. Модель сталого розвитку економіки України та післявоєнна відбудова.	практична	Див. “Література для вивчення дисципліни”	Підготовка доповідей, тематичних презентацій, опрацювання рекомендованих джерел, 4	2 тижні
15, 16	Тема 8. Зовнішньоекономічна стратегія розвитку України 1. Зовнішньоекономічна стратегія та її складові. 2. Співробітництво України з міжнародними організаціями.	практична	Див. “Література для вивчення дисципліни”	Підготовка доповідей, тематичних презентацій, опрацювання рекомендованих джерел, 2	2 тижні